

Ο επιστημονικός λόγος για τους βλάχους (τελευταίο)

Γράφει ο Γιάννης Τσιαμήτρος,
εκπ/κος χοροδιδάσκαλος

(συνέχεια)

Το γεγονός ότι ο Σέρβος Στέφανος Δουσάν (1308-1355) ανακηρύχθηκε Αυτοκράτωρ Ελλήνων και Σέρβων με πρωτεύουσα τα Σκόπια και μέχρι την Μεγάλη Βλαχία-Θεσσαλία, υποδηλώνει σαφέστατα την ταύτιση στην ουσία μονόγλωσσων και δίγλωσσων της ευρύτερης Μακεδονίας. Επιπλέον, ο Βυζαντινός χρονογράφος Παχυμέρης (1240-1310) βεβαιώνει ότι οι Μεγαλο-

βλαχίτες είναι οι Αρχαίοι Έλληνες των οποίων προίσατο ο Αχιλλεύς.

Γενικά η στάση των Αρωμούνων Βλάχων του Ελληνικού χώρου (Αγίνες στο πλευρό της Αυτοκρατορίας-Μεσαίωνα- Βυζάντιο και μετέπειτα) πηγάζει από την ελληνική τους συνείδηση (καθηγητής Κουρούσης) και ο λόγιος συγγραφέας μητροπολίτης Μυρίων Ματθαίος (16ος αιώνας) σε ποίημα του καταχωρίζει τα τρία ονόματα με την ίδια έννοια (Ρωμαίοι-Έλληνες-Γραικοί).

Αργότερα με την Pax Ottomanica οι ελληνικοί πληθυσμοί, που είχαν τραβηχτεί στα ορεινά, επιστρέφουν στα πεδινά και, όταν δημιουργούνται προβλήματα επιβίωσής τους, αποδημούν πάρα πολλοί (μονόγλωσσοι, δίγλωσσοι, πολύγλωσσοι Έλληνες), τονώνοντας την πανάρχαια παράδοση της Διασποράς.

Ο συγγραφέας αναφέρει μια σειρά προσωπικοτήτων, ιδιαίτερα Βλάχων από τον ελληνικό χώρο (κατεχοχήν Ήπειρο, Μακεδονία), που διέπρεψαν στην Διασπορά: Μιχαήλ Γενναίος (Ήπειρώτης), Βασίλειος Λούπος (Ήπειρώτης), Νικόλαος Σπαθάρης-Milescu (Ήπειρος), Νεκτάριος Τέρπος (Μοσχοπολίτης, πρόδρομος του αγίου Κοσμά), Γρηγόριος Κωνσταντινίδης (Μοσχοπολίτης), Θεόδωρος Καβαλιώτης (Μοσχοπολίτης) Δανιήλ Μοσχοπολίτης, Ιωάννης Κωτούνιος (Βεροιώτης), οικογένεια Δάρβαρη (Κλεισούρα Καστοριά) κ.α.

Οι Βλάχοι ήταν και είναι συνειδητοί Έλληνες και όχι εξελληνισμένοι, όπως διατείνονται μερικοί. Η ελληνικότητά τους επιβεβαιώνεται διεισθημικά, π.χ. καθηγητής του Πανεπιστημίου Βελιγραδίου Dusan Poroovic και ο ομολογός του Scaric.

Οι Βλάχοι Μακεδόνες ποτέ δεν διερωτήθηκαν για την καταγωγή τους πριν την ρουμανική παρέμβαση. Αυτή πρώτα εκδηλώνεται στα τέλη του 18ου αιώνα με την γνωστή Λατινίζουσα Σχολή στην Τρανσυλβανία με σκοπό τον εκρουμανισμό των αποδήμων. Ο Ρουμάνος ακαδημαϊκός Ion Căleanu ομολογεί ότι ο εκρουμανισμός δεν επιτυγχάνεται. Οι Βλάχοι απόδημοι από την Ελλάδα αυτοαποκαλούνται Γραικοβλαχοί για να ξεχωρίζουν από τους Βλάχους Ρουμάνους Τρανσυλβανούς. Άλλωστε, αυτόν τον όρο χρησιμοποιεί και ο ευεργέτης Σίνας στην αλληλογραφία του με τον Καποδίστρια. Μάλιστα, όπως βεβαιώνει ο Iorga από τα πολωνικά αρχεία, οι Μοσχοπολίτες, που αποδημούν στην Πολωνία, δηλώνουν Έλληνες: «Honoratus Constantinus Tuszyński, Graecus, vinopola, di civitate Moschopolis, in Macedonia oriundus... die 10 ianuari AD 1780...».

Εκείνη την περίοδο λόγιοι και επιστήμονες παίρνουν θέση: Ο Μετσοβίτης, Μέγας Δάσκαλος του γένους Νικόλαος Τζαριζούλης υποστηρίζει ότι οι συμπατριώτες του είναι απόγονοι των Αρχαίων Ελλήνων. Ο Κων/νος Κούμας (1777-1936), διδάκτωρ δύο Γερμανικών Πανεπιστημίων υποστηρίζει ότι οι Βλάχοι της ελληνικής χερσονήσου είναι Έλληνες το γένος. Ο καθηγητής Γ. Γ. Παπαδόπουλος το 1885 βεβαιώνει ότι οι Βλάχοι της ελληνικής χερσονήσου είναι ακραιφνείς Έλληνες, όταν οι Παραδουνάβιες Ηγεμονίες (Βλαχία, Μολδαβία) καταστρώνουν δεύτερη κρατική επέμβαση στην Μακεδονία, παραπλανούν την κοινή γνώμη, αφού αποκαλούν Μακεδο-Ρουμάνους τους Βλάχους Μακεδόνες, θέλοντας να τους προσεταιριστούν.

Οι Βλάχοι Μακεδόνες, όμως, ταυτίζονται με τους Έλληνες και οι άλλοι λαοί στην αποδημία τους προσονομάζουν Κουτσόβλαχους, που σημαίνει Έλληνες, σύμφωνα με την αποκάλυψη των Ρουμάνων επιστημόνων Giurescu και Nasturel.

Επίσης, η Ρουμανία, όπως και η γλώσσα της, από διεισθημονική έρευνα δεν ανήκουν στα Βαλκάνια (Haikiri, Lozovan, Ioan Mitrea) και η εθνογένεση του ρουμανικού λαού έγινε στην Καρπαθο-δουναβική περιοχή (Αρχαία Δακία). Το ίδιο πιστεύει και ο Ρουμάνος επιστήμων-πολιτικός Iorga.

Αρα, είναι εσφαλμένη η χρήση του όρου 'Μακεδο-Ρουμάνοι, νότιος κλάδος του ρουμανικού λαού' σε λήμμα επίσημου βιβλίου-οδηγού της Ευρώπης (Ευρώπη και οι Λαοί της) για τους Βλάχους Μακεδόνες και πολύ σωστά ο καθηγητής Heinz Richter απορρίπτει τον χαρακτηρισμό τους ως μειονότητα. Πρόσφατα δε ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Dextel (ΗΓΙΑ) Χρ. Κασιέτος προβαίνει σε ακριβή αξιολόγηση με άρθρο του στην εφημερίδα 'Απογευμαινή', το 2007, με τίτλο: «Οι Βλάχοι, ραχοκοκαλιά του Ελληνικού Έθνους».

(Περιληπτική απόδοση από το βιβλίο του Αχ. Λαζάρου 'Ελληνισμός & Λαοί της ΝΑ Ευρώπης, Τόμος Α, σελ. 595-614)